

KRAJOWA IZBA RADCÓW PRAWNYCH

00-478 Warszawa, Aleje Ujazdowskie 18 lok. 4
tel. 22 821 99 71, 821 99 72, 626 82 49 • e-mail: kirp@kirp.pl • NIP: 526-10-43-011

L. dz. 377/KEiWZ/2021

Warszawa, dnia 9 czerwca 2021 r.

Pan (...)
radca prawny

Pan (...)
radca prawny

.....

Szanowni Panowie,

W odpowiedzi na wniosek z dnia 21 kwietnia 2021 r., odnosząc się do przedstawionych w nim pytań, przyjąć należy, co następuje.

Zgodnie z art. 3 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych radca prawny jest obowiązany zachować w tajemnicy wszystko, o czym dowiedział się w związku z udzieleniem pomocy prawnej. Art. 15 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego stanowi zaś, że radca prawny jest obowiązany zachować w tajemnicy wszystkie informacje dotyczące klienta i jego spraw, ujawnione radcy prawnemu przez klienta bądź uzyskane w inny sposób w związku z wykonywaniem przez niego jakichkolwiek czynności zawodowych, niezależnie od źródła tych informacji oraz formy i sposobu ich utrwalenia. Tajemnica zawodowa obejmuje również wszelkie tworzone przez radcę prawnego dokumenty oraz korespondencję radcy prawnego z klientem i osobami uczestniczącymi w prowadzeniu sprawy – powstałe dla celów związanych ze świadczeniem pomocy prawnej. Objęte są nią także informacje ujawnione radcy prawnemu

przed podjęciem przez niego czynności zawodowych, jeżeli z okoliczności sprawy wynika, że ujawnienie nastąpiło dla potrzeb świadczenia pomocy prawnej i uzasadnione było oczekiwaniem, że radca prawny będzie ją świadczył. Co istotne zgoda klienta na ujawnienie pewnych informacji również nie zwalnia radcy prawnego z obowiązku zachowania tajemnicy zawodowej. W literaturze wskazuje się, że dokonując oceny, czy konkretna informacja jest objęta tajemnicą zawodową, w razie powzięcia wątpliwości należałoby zastosować kryterium potencjalnego nawet naruszenia interesu klienta i dokonać wykładni rozszerzającej, co oznacza, że w razie wątpliwości należałoby założyć, że dana informacja lub dokument są objęte tajemnicą zawodową (zob. L. Korczak w *Ustawa o radcach prawnych. Komentarz pod red. T. Schefflera s. 79, komentarz do art. 3*). Niewątpliwie więc informacja co do tego, czego świadczona pomoc prawna dotyczyła – nawet sformułowana w sposób ogólny – jest objęta tajemnicą zawodową. Czytając literalnie przepis, można dojść do wniosku, że również informacja co do danych klienta i co do tego, czy radca prawny świadczył na jego rzecz pomoc prawną jest objęta tajemnicą zawodową. Jednocześnie jednak przywołać należy wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego w Katowicach z dnia 21 września 1998 r., I SA/Ka 2214-2223/96, w którym Sąd ten w uzasadnieniu stwierdził *„Przytoczone orzeczenia, a w szczególności ostatnie z nich, pozwalają - w przekonaniu składu orzekającego w tej sprawie - jednoznacznie stwierdzić, iż tajemnicą adwokacką nie są objęte dane personalne klienta i ogólna informacja/wiedza/ o rodzaju świadczonych na jego rzecz usług prawnej. Ratio legis omawianego przepisu bowiem sprowadza się do tego, aby tajemnicą objęte były te wszystkie okoliczności sprawy, które mogą wyrządzić klientowi adwokata szkodę, a nie sam fakt korzystania z pomocy prawnej oraz taka ogólna wiedza o rodzaju usługi, która pozwala określić jej charakter na użytek prawa podatkowego. A zatem odmowa ujawnienia dokumentów źródłowych na potrzeby kontroli podatkowej - co godzi się podkreślić - była nieuzasadniona.”*. Ponadto zwrócić należy uwagę na postanowienia art. 31 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego, który wskazuje na dozwolony zakres informowania o wykonywaniu zawodu oraz działalności z nim związanej. W ust. 3 pkt 3 art. 31 wskazano, że informacja ta może zawierać w szczególności dane o referencjach, i rekomendacjach, co oznacza ujawnienie danych klientów - domniemywać należy, że za ich zgodą - ale trzeba mieć na uwadze, że klient nie może zwolnić radcy prawnego z obowiązku zachowania tajemnicy zawodowej, zatem konsekwentnie oceniając regulację, należałoby przyjąć, że dane klienta nie są objęte tajemnicą zawodową. Z drugiej strony trudno przesądzić na tej podstawie zasadę - ta regulacja to wyłącznie pewna poszlaka, którą, w świetle części poglądów, nie można uznać za przesadzającą o wykładni przepisów dotyczących istoty problemu. Wydaje się więc, że rozstrzygnięcie tej kwestii zależeć

będzie od okoliczności konkretnej sprawy, a decyzja w tej sprawie należeć będzie do radcy prawnego. W istocie przy ewentualnej ocenie prawidłowości zachowania radcy prawnego ważne będzie także, czy podejmując decyzję dołożył staranności wymaganej od profesjonalisty i zważył także argumenty z publikowanych orzeczeń oraz poglądów doktryny.

Przewodniczący

Komisji Etyki i Wykonywania Zawodu

r. pr. Ryszard Wilmanowicz